

N:o 55.

Af herr **A. Sterner**, om tillägg till 3 § fattigvårdsförordningen.

Kungl. Maj:ts nådiga förordning angående fattigvården af den 9 juni 1871 stadgar i § 3 följande:

»Enhvar, som är arbetsför, skall utan fattigvårdssamhälles betungande försörja sig själf och sina minderåriga barn, så ock man sin hustru; åliggande för öfrigt föräldrar och barn att i mån af behof å ena och förmåga å andra sidan hvarandra försörja.»

Denna några och trettio år gamla lagparagraf har tvifvelsutän en gång varit i nivå med sin tid och i samklang med förordningar i samma syfte i andra kulturländer. På grund af de senaste årtiondenas snabba utveckling, icke minst i humanitärt afseende, måste den dock nu betraktas som föråldrad, hvarför den ej heller i all sin stränghet lär tillämpas i något enda fattigvårdssamhälle i hela vårt land.

Enligt densamma äga nämligen inga andra laglig rätt till understöd än minderåriga, sjuklingar och barn. Kan laglig försörjare icke förete läkareintyg på att han på grund af sjukdom är mindre arbetsför och följaktligen oförmögen att försörja sig och sina, har han icke rätt att fordra understöd. Så kan t. ex. en ensam kvinna sitta med hur stor barnskara som helst, fattigvårdsstyrelse kan två sina händer och krypa bakom sin lagparagraf ända till det ögonblick läkaren, såvida en sådan finnes till hands, lämnar ett intyg, så lydande: »Änkan N. N. är på grund af svält och umbäranden vid så nedsatta krafter, att hon får anses oförmögen att försörja sig och sina minderåriga barn.» Då först måste fattigvårdsstyrelsen ingripa.

Att lagen i detta fall fordrar en uppenbar orimlighet, är lätt att inse;

och i tusen, ja, tiotusental äro de människor att räkna, hvilkas sinnen i unga år stämts till bitterhet mot samhället på grund af denna lagparagraf.

Ty visserligen tillämpas densamma, som ofvan sagts, väl icke i hela sin stränghet i något enda fattigvårdssamhälle i hela vårt land. Snarare torde det vara så, att emellan en tredjedel och hälften af understödstagare i våra kommuner erhålla sina understöd i trots af denna lag, således utan att hafva företett läkareintyg om sjukdom. Detta, emedan hjärtat får ha ett ord med i laget, när det gäller ens egna. Men i vår oroliga tid äro de fattiga långt mera än förr stadda på vandring och komma i nöd på respektive orter, innan de där erhållit hemortsrätt. I dylika fall råkar en fattigvårdare i en högst pröfvande pliktcollision. Ger han understöd, utan att läkareintyg om sjukdom företes, ådrager han det samhälle, hvars angelägenheter han är satt att vårda, en olaglig utgift; står han liknöjd och kall inför mänsklig nöd, kränker han barmhärtighetskänslan i sitt eget bröst.

Om vi emellertid antaga, att han låter denna känsla tala, så blir följden ett ändlöst skrifveri till och från Konungens befallningshafvande och kammarrätt, hvilket i nio fall af tio slutar med att han själf eller hans egen kommun får betala. Vore vederbörande dömande myndigheter lika kärfva som lagen, skulle det tionde fallet bli de öfriga nio likt.

Det blir sålunda en skillnad mellan egna fattiga och andras, hvilken illa passar i stycke med vanligt svenskt sätt att se tingen; helst som den fattige enligt samma vår fattigvårdsförordning måste beträffande fattigvårdsunderstöd vända sig till fattigvårdsmyndigheterna på den ort, där han för tillfället vistas.

På grund häraf, och då det är billigt, att hvad som är god, svensk sedvänja i ett fattigvårdsfall, äfven må bli det i det andra, får under-tecknad vördsamt föreslå,

att Riksdagen måtte besluta om följande tillägg till tredje paragrafen af fattigvårdsförordningen af den 9 juni 1871:

Fattigvårdsstyrelse dock obetaget att på därom framställd begäran och efter pröfning äfven åt mer eller mindre arbetsför försörjare bereda den lättnad i försörjningsskyldigheten, hvartill förhållandena kunna föranleda.

Stockholm den 27 januari 1904.

Anders Sterner.